

НАМЕРЕНИЯТ ЧАСОВНИК

Цветана БОЯДЖИЕВА

Abstract. Tsvetana Boiadjieva, a mining engineer from Vienna, daughter of the famous historian, archaeologist and artist Vasil Atanassov (1876-1943) from Vidin, has a wealth of literary work. In addition to historical texts and journalism, she has also published works of art. The story "The Found Clock" was published in the Church Gazette [Tsarkoven vestnik] on September 21, 1948.

Keywords: Tsvetana Boiadjieva, Vidin, short story

ХУДОЖЕСТВЕН ОТДЕЛ

НАМЕРЕНИЯТ ЧАСОВНИК

Слънцето клонеше вече на залез. Скоро щеше да се спусне вечерният здрач. Жената ускори крачките си, понякога отстранявайки с ръка по някой надвиснал клон от храстите, окръжаващи пътеката, по която се изкачваше, като се надяваше по този начин да си осигури един по-бърз ход. Не че някаква неотложна работа я чакаше, но тя бе за първи път тук, в този провинциален градец, а на следващия ден трябваше отново

да си замине и сега искаше, горе от височината, да хвърло поглед върху цялата красова панорама, що се откриваше вече пред нея.

Тя бе дошла тук само за един ден във връзка със сказката, която същият следобяд беше изнесла пред членките на местното Християнско братство, и при този случай искаше да не пропусне да се запознае с красотите, с които природата така щедро бе надарила този край на родината ѝ.

Християнското братство в Белоградчик, 1946 г.

От тревата се издигаше нежно благоухание на мента. Жената вдъхна дълбоко свежия и приятен въздух и, все пак, мисълта ѝ беше някъде другаде. Сутринта, на неделната служба в църквата, по време на молитвата си, тя си бе позволила една дързост, за която сега се упрекуваше. Тя бе поискала от Бога да ѝ покаже едно от онези свои чудеса, за които се говори толкова много, на на каквито тя още никога не е била свидетелка. Не че се чувстваше недостатъчно верующа, а така от каприз, беше

позволила де се промъкне у нея една подобна мисъл и сега се упрекуваше за постъпката си.

Храм „Св. Вмчк Георги Победоносец“ в Белоградчик (1868 г.)

Когато се изкачи на височината над града, младата жена дълго остана загледана в далечината. Възхитена от красивата гледка, тя не изпитваше желание да бърза с завръщането си долу и, като хвърли бегъл поглед върху ръчнич си часовник, реши, че 6 часът съвсем не е толкова късен час.

По едно време жената се сети, че, в същност, е искала да обиколи и други места, затова стана и бавно тръгна надолу към реката, където няколко воденички романтично се гушеха в зелените шубраци. Краката ѝ дълбоко затъваха в избуялата сочна трева.

Беше се вече почти съвсем стъмнило, когато се озова оред първата от воденичките. Големият камък пред вратата гостоприемно я подканяше към себе си, но ней се струваше, че особено сега, в тъмнината, чсичко е още по-интересно и затова отиде да обиколи и останалите воденици. После, внимателно преминавайки мостчето над вадичката, тя се върна при камъка, който изглежда служеше за отпочивка някому.

*

В голямата гостна стая на семейството, от което беше поканена да пренощува у тях, тя завари няколко млади момичета, членки на Християнското братство, и един от свещениците. Очевидно, те очакваха нея. Започна се обичайният разговор с въпроси, как ѝ е харесал градът, кога мисли да ги посети пак и така продължи докато стана дума за заминаването ѝ на следния ден и разписанието на влаковете. Инстинктивно, жената погледна лявата си ръка, от където неуморната стрелка на ръчния ѝ часовник винаги я подсещаше да си ляга навреме. Но сега, за свое голямо учудване, тя трябваше да установи, че малкият часовник, верен другар от толкова години насам, не беше на своето място. Той беше изчезнал, без да бе усетила момента на падането му. Стори ѝ се невероятно, че от 6 часът, когато, доколкото сега си спомняше, за последен път бе видяла часовника върху ръката си, не бе ѝ даже хрумвало да се запита, колко е часът, толкова унесена трябва да е била в мислите си.

Наоколо ѝ всички бяха неприятно смутени. Те не искаха тяхната нова приятелка да напусне града им с угнетение, породено от една такава загуба в дни, когато вече нямаше възможност да се набави от някъде нов часовник. Започнаха да я разпитват, да изказват предположения. Когато свещеникът видя, че загатката ще остане неразгадана, той решително предложи:

- Да вървим да потърсим часовника !
- Добре, и ние ще дойдем с вас ! – завикаха в глас момичетата.

Само гостенката продължаваше да стои замислена.

- Не – каза най-после тя. – Това е чиста безсмислица. Няма да се съглася да тръгнете сега, всреднощ, да търсите един малък часовник, който не се знае къде е паднал. Той може отдавна да е стъпкан по шосето или да е намерен от неизвестни лица. Може да е останал даже някъде из тревата или пък, най-после, да е паднал във вадичката край воденичките.

- Тъкмо там, при воденичките, ще отидем сега – отвърна свещеникът и тръгна пръв. Останалите го последваха.

Докато се вираше в тъмния път, тя все още продължаваше да убеждава свещеника в безполезността от предприетото търсене. Свещеникът мълчаливо крачеше до нея. По едно време той каза:

- Сега ще ни заведете при камъка край воденичките, на който сте седяли да си почивате.

- Но преди това аз ходих още на толкова много места, после дългият път навръщане до дома....

- Няма значение, ще отидем най-напред там....

Тя се отказа да упорства повече. Нали, в същност, беше тръгнала с тези добри хора, само за да не им попречи на желанието да ѝ засвиделстват искрените си чувства към нея ?

Жената се присъедини към момичетата, за които тази нощна разходка беше, все пак, цяло приключение, а зад тях на няколко крачки вървеше сам свещеникът.

Когато стигнаха до определеното място, момичетата запалиха една свещ и започнаха внимателно да оглеждат навсякъде, като разгръждаха с ръце тревата наоколо. Но там часовник нямаше. Те продължиха да търсят и по-надалеч, когато жената се обърна и видя как в момента свещеникът драсна клечка кибрит и се наведе до големия камък. След малко той дойде при тях.

- Е, какво, намерихте ли нещо ? – запита ги той.

- Не, разбира се. Аз съжалявам, че вие трябваше да си направите толкова голям труд заради мене – отвърна първа гостенката.

- Не трябва да съжалявате. А сега ми кажете, какво ще обещаете на църквата, ако часовникът ви се намери ?

Жената помисли малко и отговори:

- Дори часовникът и да не би се намерил, аз съм готова да обещаю на църквата, каквото ми кажете.

- Добре. Тогава от вас не се иска нищо повече от една свещ пред иконата на св. Мина.

Тя го погледна озадачена. Бе очаквала, че ще ѝ поискат нещо много повече, като за църква, а то само една малка свещ пред иконата на един светия !

Името на св. Мина тя често беше чувала, даже си спомни, че и някои църкви го носеха в негова чест, но никога не беше ѝ се случвало да узнае нещо повече за този светия. И сега се очудваше, защо тъкмо на него ще трябва да запали исканата свещ. Иначе, в молитвите си, тя винаги бе търсила закрилата и помощта на св. Дева Богородица.

Изглежда, че свещеникът схвана нейното недоумение.

- При загуба на вещи се молиме на св. Мина, не знаете ли това ?

- Представете си – не ! Сега за първи път го чувам !

- Нищо, от сега нататък вече ще го знаете. Хайде да отидем да запалите на св. Мина свещта, която му обещахте, и ... ето ви часовника – добави той, падавайки ѝ добре познатия малък часовник.

За миг настъпи тишина. Всички занемяха от изненада. Най-поразена, обаче, беше жената. С широко разтворени очи, тя гледаше часовника в ръката на свещеника и отблясъците, които отразяваше при мъждукащата светлина на догарящата свещ.

- Как е възможно ? – прошепна най-сетне тя.

- Когато идвахме насам и аз вървах сам зад вас – започна свещеникът – аз се молах на св. Богородица и на св. Мина да ни помогнат

да се намери вашият часовник, ако сте, наистина, вярваща. Обещах да запаля утре свещ пред иконата на св. Мина, ако вие не го сторите. И, действително, нещо като че ли ме насочи точно към мястото, където в тревата лежеше часовникът, защото аз драснах набързи само една клечка кибрит и още в същия момент го видях. Вземете го и го пазете, а сега да отидем в църквата, за да благодарите на Бога !

Св. Мина и Исус Христос

Жената все още продължаваше да стои неподвижна на мястото си. Всочко това беше извън силите на нейното въображение. Изведнаж тя

трепна. Чудото ! Чудото, което бе искала от Бога тази сутрин, то се бе сбъднало !

Тръпка премина по тялото ѝ и сълзи на благодарност изпълниха очите ѝ.

*

С облекчени сърца и весело уловени за ръце, сега момичетата бодро крачеха с гостенката си до своя брат и приятел, младия свещеник, и заедно с него се отправиха към църквата. Полунощ, може би, приближаваше, когато клисарката стана да им отвори. Като чу, какво се е случило, тя благочестиво се прекръсти и побърза да отключи.

Свещеникът се отправи към иконата и запали пръв свещ.

- Това е обещаната от мене свещ, а сега елате вие да си запалите една от вас !

Белградчишкият храм „Св. Вмчк Георги Победоносец“

Жената постави и своята свещ върху бронзовия свещник в ъгъла и, цяла изпълнена с вяра и благодарност, се прекръсти пред лика на светията. После, тихо на пръсти, сякаш страхувайки се да не наруши и прогони този вълшебен миг, тя отиде и застана пред иконата на св. Богородица. Божата майка държеше нежно Младенеца в своята майчинска прегръдка и ѝ се усмихваше благо от иконостаса при запалването на свещта.

Свещеникът прочете молитва и после всички безшумно напуснаха Божия храм.

- Благодаря ! – каза жената при сбогуването си със свещеника.

- Няма за какво да благодарите на мене. Бог е този, който чрез мене пожела да ви възнагради за дълбоката ви вяра в Него !

Новата луна заливаше със сребрист блясък църковния двор, а там някъде градът спеше обгърнат от някакво чудно хармонично спокойствие.

